

AGROBIZNIS AKADEMIJA

PRAKTIČNI VODIČ

Vodič za pripremu investicionog budžeta

Od ideje i ponuda do realnog plana ulaganja i finansiranja

MOJ BIZNIS NA SELU

Praktični resurs za mlade, početnike i mala poljoprivredna gazdinstva

Izdanje 2026

Kako koristiti ovaj dokument

Vodič pomaže da planirano ulaganje prevedete u pregledan budžet koji se može koristiti za vlastito odlučivanje, razgovor sa finansijerom ili pripremu prijave na javni poziv. Fokus je na realnim količinama, provjerljivim cijenama, vremenu plaćanja i izvorima finansiranja.

Ključni rezultat

Na kraju ćete imati budžet u kojem se zna šta se nabavlja, zašto je potrebno, koliko košta, kada se plaća, kojim izvorom se finansira i kolika je rezerva za odstupanja.

1. Šta je investicioni budžet

Investicioni budžet je strukturiran pregled svih troškova potrebnih da se poslovna ideja pokrene ili unaprijedi. Nije samo lista želja. Svaka stavka mora biti povezana sa proizvodnim kapacitetom, kvalitetom, sigurnošću, prodajom ili efikasnošću poslovanja.

- opis stavke i njena svrha
- jedinica mjere, količina i cijena po jedinici
- ukupan iznos i procijenjeni mjesec plaćanja
- izvor cijene: ponuda, cjenovnik, prethodna nabavka ili tržišna provjera
- izvor finansiranja: vlastita sredstva, grant, kredit ili drugi izvor
- napomena o zavisnostima, rokovima isporuke i dodatnim troškovima

2. Razlikujte ulaganja i tekuće troškove

Vrsta troška	Primjeri	Zašto je važno razdvojiti
Investiciona ulaganja	objekti, oprema, sistemi za navodnjavanje, vozilo, višegodišnji zasadi	Koriste se duže vrijeme i često imaju drugačiji tretman u finansiranju i evidenciji.
Početna obrtna sredstva	sirovine, ambalaža, energija, transport i plate do prve naplate	Pokrivaju period od pokretanja do stabilnog priliva novca.
Redovni operativni troškovi	mjesečni zakup, gorivo, održavanje, marketing i administracija	Moraju biti pokriveni prihodima poslovanja, a ne samo početnim grantom ili kreditom.

Kod poreskog i računovodstvenog tretmana pojedinih stavki provjerite aktuelna pravila sa kvalifikovanim računovođom ili nadležnom institucijom.

3. Kategorije koje treba provjeriti

Kategorija	Tipične stavke	Pitanje za provjeru
Zemljište i priprema	čišćenje, ravnanje, analiza zemljišta, ograde, pristupni put	Da li su svi pripremni radovi uračunati?
Objekti	adaptacija, hladnjača, skladište, preradni prostor, sanitarni čvor	Da li cijena uključuje instalacije i završne radove?
Oprema i mehanizacija	mašine, alati, mjerne naprave, rashladna i pakirna oprema	Da li su uključeni dostava, montaža i obuka?

Kategorija	Tipične stavke	Pitanje za provjeru
Sadni ili uzgojni materijal	sadnice, sjeme, matična grla, pčelinja društva	Da li su kvalitet, količina i rok isporuke realni?
Ambalaža i označavanje	tegla, boce, kutije, etikete, transportna ambalaža	Kolika je minimalna narudžba i rok izrade?
Digitalna i prodajna oprema	web, kasa, softver, fotografije, štand, rashladna vitrina	Da li stavka direktno podržava prodaju i naplatu?
Obrtna sredstva	sirovine, energija, gorivo, plate, transport, analiza proizvoda	Koliko mjeseci treba financirati prije stabilne naplate?
Rezerva	nepredviđeni radovi, promjena cijene, zamjenska nabavka	Da li je rezerva razumna i obrazložena?

4. Količina × cijena = iznos, ali tek nakon provjere

Za svaku stavku prvo definišite tehnički ili poslovni zahtjev. Tek zatim prikupljajte cijene. Najniža cijena nije uvijek najbolji izbor ako oprema nema servis, rezervne dijelove, odgovarajući kapacitet ili potrebnu garanciju.

1. Napišite funkciju koju stavka mora ispuniti.
2. Odredite minimalne tehničke karakteristike i kapacitet.
3. Provjerite najmanje dvije relevantne tržišne opcije gdje je moguće.
4. Uključite sve prateće troškove: dostavu, montažu, carinske ili druge troškove kada su primjenjivi, obuku i puštanje u rad.
5. Zabilježite datum ponude jer cijene i rokovi mogu brzo zastarjeti.

5. Primjer strukture investicionog budžeta

Kategorija	Stavka	Jedinica	Količina	Cijena/jed. (KM)	Ukupno (KM)	Izvor cijene
Oprema	Pasterizator 100 l	kom	1	8.500	8.500	Pisane ponude dobavljača
Oprema	Punilica i zatvarač	set	1	4.200	4.200	Cjenovnik i provjera servisa
Objekat	Adaptacija 25 m ²	m ²	25	180	4.500	Predmjer i ponuda izvođača
Ambalaža	Početna zaliha boca i etiketa	paket	1	1.600	1.600	Ponuda proizvođača ambalaže
Obrtna sredstva	Sirovina i tekući troškovi za 2 mjeseca	paket	1	6.000	6.000	Procjena prema planu proizvodnje
Rezerva	Nepredviđeni troškovi	paket	1	2.000	2.000	Obrazložena rezerva
	UKUPNO				26.800	

6. Izvori finansiranja i finansijska konstrukcija

Dobro pripremljen budžet pokazuje ne samo koliko ulaganje košta nego i kako će se zatvoriti finansijska konstrukcija. Ne oslanjajte se na izvor koji još nije potvrđen bez rezervnog plana.

Izvor	Planirani iznos (KM)	Učešće	Status	Ključni uslov
Vlastita sredstva	8.000	30%	Raspoloživo	Novac mora ostati dostupan do plaćanja
Grant	12.000	45%	Planirana prijava	Provjeriti prihvatljive troškove i način refundacije
Kredit	6.800	25%	Informativni razgovor	Procijeniti ratu, kamatu i period počeka
UKUPNO	26.800	100%		

7. Vremenski plan plaćanja i likvidnost

Budžet može biti finansijski zatvoren, a da projekat ipak ostane bez novca u određenom mjesecu. Zato uz budžet napravite raspored avansa, isporuka, refundacija i dospijeca kredita.

Mjesec	Glavna plaćanja	Očekivani izvor novca	Rizik
1	avans za opremu, projektovanje adaptacije	vlastita sredstva	veći avans prije potvrde granta
2	građevinski radovi i instalacije	vlastita sredstva + kredit	kašnjenje radova
3	isporuka i montaža opreme	kredit ili grant prema pravilima	refundacija dolazi nakon plaćanja
4	ambalaža i početne sirovine	vlastita sredstva	nedovoljno obrtnih sredstava

8. Rezerva i upravljanje promjenama

Rezerva treba pokriti razumno predvidiva odstupanja, ali ne smije prikrivati slabo istražene cijene. Visinu rezerve odredite prema riziku, dužini perioda do nabavke i mogućnosti zamjene dobavljača.

- promjena cijena opreme ili građevinskih radova
- dodatni instalacioni radovi koji nisu bili vidljivi na početku
- troškovi dostave, skladištenja ili zamjenske opreme
- kašnjenje granta, kredita ili naplate od kupaca
- kursne promjene kada se oprema nabavlja iz inostranstva

9. Kontrolna lista prije usvajanja budžeta

Provjera	Da/Ne	Napomena
Svaka stavka je povezana sa poslovnim ciljem ili kapacitetom.		
Količine odgovaraju realnom planu proizvodnje i prodaje.		
Cijene su provjerene i imaju datum ili izvor.		
Uključeni su dostava, montaža, obuka i puštanje u rad gdje su potrebni.		
Planirana su obrtna sredstva do prve stabilne naplate.		
Izvori finansiranja pokrivaju cijeli budžet.		
Raspored plaćanja ne stvara neprihvatljiv manjak novca.		
Rezerva je obrazložena i proporcionalna riziku.		
Aktuelni uslovi javnog poziva ili finansijera su provjereni.		